

รูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน*

A Model of Thai Steel Industry Management Towards Becoming A Sustainable Green Industry

ณัฐพร ยงวงศ์ไพบูลย์

Natthaporn Yongvongphaiboon

มหาวิทยาลัยสยาม

Siam University, Thailand.

Corresponding Author's Email: natthaporn.jdar@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักการอุตสาหกรรมสีเขียวมาใช้เพื่อสร้างความยั่งยืน 2) ศึกษาแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำอุตสาหกรรมเหล็กไทยไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้บริหารชั้นแนวหน้าของอุตสาหกรรมเหล็กจำนวน 5 ท่าน จาก 5 หน่วยงานที่ และเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ จากผู้ปฏิบัติงานทั้ง 5 หน่วยงาน ๆ ละ 10 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า มิติที่ 1 มุมมองด้านการเงินมีผลต่อการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทย สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับเห็นด้วยมาก จากการสัมภาษณ์นั้นผู้บริหารลงความคิดเห็นว่าการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหล็กให้เป็นอุตสาหกรรมสีเขียวได้นั้นต้องมีการลงทุนด้านเครื่องจักร ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรนั้นต้องวิเคราะห์ว่าผลิตภัณฑ์นั้นคุ้มค่าแก่การลงทุนหรือไม่ มิติที่ 2 มุมมองทางด้านการกระบวนการจัดการภายในอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก การจะผลักดันองค์กรให้ประสบความสำเร็จในการเป็นองค์กรสีเขียวได้นั้นจากการสัมภาษณ์ปัจจัยอยู่ที่การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง มิติที่ 3 มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคม ผลในระดับเห็นด้วยมาก จากการสัมภาษณ์ “สังคม” มีผลกระทบและมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้องค์กรปรับตัวและพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน หากองค์กรไม่ได้รับการยอมรับการทำธุรกิจก็จะเป็นเรื่องยุ่งยาก อีกทั้งการที่บริษัทเป็นองค์กรสีเขียวจะส่งผลดีแก่สังคมและชุมชนรอบองค์กร มิติที่ 4 มุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโต จากการสัมภาษณ์พบว่าในปัจจุบันเทรนของตลาดยังไปในทิศทางการผลิต การใช้สินค้าที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การปรับเปลี่ยนองค์กร รวมถึงกระบวนการผลิตให้เป็นสีเขียวนั้น จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น และความมั่นใจ และความคุ้มค่าให้แก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: การจัดการอุตสาหกรรม; อุตสาหกรรมเหล็กไทย; อุตสาหกรรมสีเขียว

*Received June 6, 2020; Revised October 23, 2020; Accepted April 11, 2021

Abstract

The research article consisted of the following objectives: 1) to study the factors affecting the adoption of green industry principles for sustainability and 2) to study the guidelines of practice to lead Thai steel industry to become a sustainable green industry. The study applied a mixed-method research, in which a qualitative research employed interviews with the 5 leading executives of steel industry from 5 organizations, while a quantitative research collected data from 10 employees of 5 organizations.

From the study, it is found as follows: 1) The 1st dimension on the financial aspect that has an effect on the management of the Thai steel industry towards becoming a green industry is found to be at a highly agreeable level. From the interviews, it shows that the leading executives agree that the change of steel industry to green industry requires investment in machinery, including the change of machinery requires an analysis of whether the product is worth the investment or not; 2) The 2nd dimension on the process of internal management is found to be at a highly agreeable level. From the interviews, to drive the organization to be successful in becoming a green organization, the factors lie in the formulation of clear policies with continuous monitoring; 3) The 3rd dimension on the aspect of customers and society is found to be at a highly agreeable level. From the interviews, “society” has an impact and plays an important part in driving the organization to adapt and develop into a sustainable green industry. If the organization does not receive acceptance, doing business will become difficult. In addition, being a green organization will have a positive effect on society and communities around the organization; and 4) The 4th dimension on the aspect of learning and growing. From the interviews, it is found that at present, the trends of market focus on the direction of production, the use of environmentally friendly products, the organizational change, and the process of green production will help to build confidence and trust, including creating values for customers.

Keywords: Industrial Management; Thai Steel Industry; Green Industry

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้ส่งผลให้เกิดเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมตามมาเนื่องจากทุก ๆ กิจกรรมที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่กระบวนการจัดหาวัตถุดิบ การผลิต การขนส่ง การบริโภค และการจัดการของเสียล้วนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะการเร่งรัดพัฒนา

เศรษฐกิจเพื่อให้ฐานะของประเทศก้าวรุดไปข้างหน้าการพัฒนาโดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐานจากปัญหาสิ่งแวดล้อมดังกล่าวส่งผลให้ทั่วโลกหันมาตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินงานขององค์กรภาคธุรกิจมากขึ้น เนื่องจากเชื่อว่าเป็นสาเหตุหลักของการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ จึงทำให้เกิดกระแสแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ซึ่งถูกกล่าวถึงและนำมาใช้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้ทำให้ทุกธุรกิจต้องขับเคลื่อนเข้าสู่การดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการยอมรับของสังคม ซึ่งถือเป็นโจทย์ใหญ่ของผู้บริหารที่จะโน้มน้าวให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในองค์กรเห็นด้วยกับวาระสีเขียว และพยายามที่จะสร้างความแตกต่างวาระสีเขียวของตนเองให้มีความเหนือชั้นหรือมากกว่าคู่แข่งจนจนเป็นที่มาของกระแส “น่านน้ำสีเขียว (Green Ocean)” (Yodprudtikan, 2019)

นอกจากนี้เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่องค์กรต้องคำนึงถึงแนวคิดเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมดังนั้นก็มีการนำมาตรการต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อมมาใช้เพื่อช่วยลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์กร (Working Group for Social and Environmental Responsibility Promotion of Listed Companies The Securities and Exchange Commission (SEC), 2010) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจอื่น ๆ และเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมกล่าวได้ว่า เหล็ก และอุตสาหกรรมเหล็ก เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมปลายน้ำในหลาย ๆ อุตสาหกรรม และเศรษฐกิจของประเทศไทยมาอย่างยาวนาน (Department of Industrial Works, 2018) อุตสาหกรรมเหล็กเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญของไทยและมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมปลายน้ำที่หลากหลาย เช่น ก่อสร้าง และยานยนต์ โดยการพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทยเกิดขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้ว หลังจากที่รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้ กว่า 20 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันอุตสาหกรรมเหล็กไทยยังคงเผชิญอยู่กับปัญหาที่ยังวนเวียนอยู่ในเรื่องเดิม เพียงแต่ระดับปัญหารุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะการแข่งขันกับเหล็กนำเข้าจากประเทศต่าง ๆ ขณะที่มาตรการรับมือในการปกป้องอุตสาหกรรมเหล็กภายในประเทศยังเป็นไปอย่างล่าช้าไม่ทันการณ์ ไม่ว่าจะเป็นมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด และมาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นหรือการกำหนดมาตรฐานอุตสาหกรรมเหล็ก เพื่อเป็นเกราะคุ้มครองผู้ผลิตเหล็กไทยที่ประกาศออกมาไม่ทันทั่วทั้งที่กับกับปัญหาที่เผชิญอยู่ อีกทั้งที่ผ่านมาแม้จะมีมาตรการปกป้องผู้ผลิตเหล็กบางประเภทออกมาแล้ว แต่ก็เกิดผลกระทบตามมา อาทิ การปกป้องอุตสาหกรรมเหล็กต้นน้ำ ที่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกลางน้ำ และ ปลายน้ำ และท้ายที่สุดผลกระทบนี้ได้ส่งไปยังผู้บริโภคปลายทางที่ต้องแบกรับภาระจากการซื้อเหล็กในราคาที่สูงขึ้น หรือมีข้อจำกัดมากขึ้น สะท้อนให้เห็นว่า มาตรการช่วยเหลือที่ผ่านมายังไม่ได้ช่วยเหลือแบบครอบคลุมทั่วถึง เนื่องจากชนิดเหล็กบางประเภทยังคงต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น (Department of International Trade Negotiations, 2016)

ทั้งนี้ประเทศไทยได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม โดยประเทศไทยได้มีการลงนามให้สัตยาบันรับรองในปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์ก เมื่อปี 2545 เพื่อบูรณาการการพัฒนาที่ยั่งยืน และปฏิญญามะนิลาว่าด้วยอุตสาหกรรมสีเขียว เมื่อ พ.ศ. 2552 โดยทางกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อ

สิ่งแวดล้อมและสังคม อีกทั้งยังดำเนินการในเชิงรุกเพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้เติบโต และมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งยุทธศาสตร์ที่ทางกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีการนำมาใช้ คือการนำมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) มาเป็นมาตรฐานสากลสำหรับระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์กร เพื่อเพิ่มสมรรถนะสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร และเพื่อความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001: 2015 ทำให้องค์กรสามารถนำมาตรฐานต่าง ๆ มาบูรณาการ (Integrate) เพื่อความสะดวกในการนำมาประยุกต์ใช้ภายในองค์กร อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมได้เริ่มก่อตั้ง “โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry)” ขึ้นโดยมีการเปิดตัวโครงการเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2554 ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมมีการประกอบกิจการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งจะส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมมีภาพลักษณ์ที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และสามารถอยู่ร่วมกันกับสังคม ทำให้ประชาชนไว้วางใจ และเกิดการสร้างสรรค์ธุรกิจสีเขียวซึ่งจะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียวของประเทศ (Green GDP) มีมูลค่าสูงขึ้นด้วย (Simachokdee, 2011) ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานได้รับการรับรองเป็นโรงงานสีเขียว 24,316 ราย แบ่งเป็นระดับที่ 1 จำนวน 14,920 ราย ระดับที่ 2 จำนวน 5,135 ราย ระดับที่ 3 จำนวน 4,004 ราย ระดับที่ 4 จำนวน 223 ราย และระดับที่ 5 จำนวน 34 ราย แสดงอยู่ในตารางที่ 1.1 โดยโรงงานอุตสาหกรรมหลักที่ได้รับการรับรองสูงที่สุดอยู่ที่ ระดับที่ 4 จำนวน 2 ราย อีกทั้งกระทรวงอุตสาหกรรมได้ตั้งเป้าหมายที่จะทำการผลักดันโรงงานกว่า 7 หมื่นแห่งทั่วประเทศให้ได้รับการรับรองเป็น “อุตสาหกรรมสีเขียว” ภายในปี พ.ศ. 2561 (Ministry of Industry, 2017) อนึ่งจากการศึกษาขององค์กรการค้าระดับโลก หรือสหประชาชาติต่างก็ยืนยันว่าการประกอบธุรกิจสีเขียวทำให้เกิดการประหยัดต้นทุนในระยะยาว และสามารถทำให้ธุรกิจมีความเจริญเติบโตได้อย่างมั่นคง อีกทั้งการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรให้บุคคลากรมีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม ยังเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ธุรกิจสามารถเติบโต และประสบความสำเร็จในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งหากทางภาคธุรกิจสามารถปรับตัวได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า (Competitive Advantage) ของผู้ประกอบการไทยอย่างมีคุณภาพและมีความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจ (Ministry of Industry, 2017)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว การบริหารจัดการภายในและภายนอกของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหลัก ตลอดจนศึกษาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่อยู่รอบบริเวณอุตสาหกรรม ที่มีผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักไทยให้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชนบริเวณใกล้เคียง เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวตั้งแต่ระดับภูมิภาคสู่ระดับสากล อีกทั้งพัฒนาตนเองสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักการอุตสาหกรรมสีเขียวมาใช้เพื่อสร้างความยั่งยืน

2. เพื่อศึกษาแนวทางการปฏิบัติเพื่อนำอุตสาหกรรมหลักไทยไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นหลักและเสริมด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) ซึ่งเป็นการวิจัยทางสังคมศาสตร์แบบไม่มีการทดลอง (Non-experimental design) ซึ่งเป็นการวิจัยแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้เนื้อหาเชิงลึก มีความน่าเชื่อถือ และมีเหตุผลเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยต่อไป โดยเน้นไปที่เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยอาศัยคุณลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพตามแนวคิดของ (Patton, 1990.) บางส่วนตามแนวคิดนี้มาประยุกต์เพื่อใช้ในการทำวิจัยนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่มีคุณภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะทำการวิจัยมากที่สุด รวมถึงครอบคลุมหลักการเพื่อใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่อุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน ได้อย่างครบถ้วน

กำหนดผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย จะประกอบไปด้วยผู้บริหารของแต่ละองค์กร ผู้ที่มีบทบาทในแวดวงอุตสาหกรรมหลัก เนื่องจากการนำการบริหารจัดการอุตสาหกรรมหลักสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน มาใช้นั้นจะเริ่มต้นจากการที่ผู้บริหารของแต่ละองค์กรเล็งเห็นถึงความสำคัญ และมีการกำหนดเป็นนโยบายขึ้น ซึ่งความคิดเห็นในการนำองค์กรเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมจึงมาจากผู้บริหารองค์กรเป็นส่วนใหญ่ ขณะเดียวกันผู้ที่มีบทบาทในแวดวงอุตสาหกรรมหลักจะเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้และความคิดเห็นในเชิงวิชาการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมหลัก

ขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง คือ การวิจัยเชิงคุณภาพมีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร หรือผู้จัดการที่มีส่วนขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ การนำเอาการวิจัยเชิงปริมาณมาเสริมการวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของงานวิจัยที่มากขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัย เอกสารต่าง ๆ และสืบค้นข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสีเขียว และอุตสาหกรรมหลัก

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำถามที่จะใช้เป็นแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล ทั้งผู้บริหาร และผู้บริหารองค์กร ผู้ที่มีบทบาทในแวดวงอุตสาหกรรมหลัก โดยใช้ชุดสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจากกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมหลักสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 มิติ ได้แก่ 1) มิติที่เป็นแรงผลักดันภายใน 2) มิติที่เป็นแรงผลักดันภายนอก 3) มิติกระบวนการพัฒนาสู่อุตสาหกรรมสีเขียว

การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ตามหัวข้อของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งมุ่งสอบถามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่ละประเด็นเกี่ยวกับการจัดการองค์กร ทักษะและคุณลักษณะขององค์กรที่จะสามารถเข้าร่วมและพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืนได้

ขั้นตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้บริหารองค์กร ผู้ที่มีบทบาทในแวดวงอุตสาหกรรมหลักตาม ขั้นตอนที่ 3 นำมาวิเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูล เพื่อจัดกลุ่มคำตอบต่าง ๆ ที่ได้รับคำตอบมา

ขั้นตอนที่ 5 รวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนที่ 4 นำมาวิเคราะห์หาความสามารถในการจัดการองค์กร เพื่อเตรียมองค์กรสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และเป็นการกำหนดเกณฑ์การจัดการองค์กรเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 6 นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 5 มาเขียนข้อค้นพบในการวิจัย ซึ่งมีการตรวจสอบจากแนวคิดทฤษฎี งานวิจัย ตรวจสอบจากผู้ให้ข้อมูล เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การศึกษาปัจจัยการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน

ในการศึกษาปัจจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยมีกลุ่มตัวอย่าง หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ใช้การกำหนดเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจากบุคลากรระดับผู้จัดการ หัวหน้าฝ่าย และฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการรับนโยบายจากผู้บริหาร จำนวน 50 ราย เนื่องจากในทางปฏิบัติไม่สามารถทำการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ อันเนื่องมาจากปัญหาอุปสรรคด้านความเหมาะสมของการให้ข้อมูลจากแต่ละบริษัท และข้อปฏิบัติขององค์กรนั้น ๆ รวมถึงระยะเวลาที่จะศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดซึ่งมีจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดขนาดและจำนวนของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่จะให้ข้อมูลที่สำคัญอย่างเหมาะสมและชัดเจนที่สุดให้กับงานวิจัย

เนื่องจากรูปแบบการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นเครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ (Interview form)

การออกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลในส่วนของภาคปฏิบัติ โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ คือ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การตั้งคำถามแบบปลายปิด (Closed-ended Question) ได้แก่ ชื่อ ตำแหน่งงาน และ อายุงาน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับลักษณะของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการอยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับสถานประกอบการที่เข้าข่ายในการศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะแบบมาตรวัด Likert Scale ประกอบด้วยข้อความเชิงบวก (Positive item) และข้อความเชิงลบ (Negative item) ซึ่งจะแบ่งออกเป็น 5 ระดับ จากน้อยไปมาก

การศึกษารูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน

ในการศึกษาแนวทางการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน ใช้เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ

การออกแบบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นการเก็บข้อมูลจากบุคคลที่มีบทบาทต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมเหล็ก ตามขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารองค์กร ในที่นี้ตำแหน่งผู้ที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ ประธานบริษัท, กรรมการ, รองกรรมการ ซึ่งเป็นบุคคลที่กำหนดนโยบาย และเป็นผู้มีพลังในการผลักดันองค์กรให้ทำอุตสาหกรรมสีเขียวได้สำเร็จ เพื่อใช้ในขั้นตอนของการวิจัย เชิงคุณภาพเพื่อนำมาอธิบายผลร่วมกับผลทางสถิติที่ได้รับจากการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งตัวเลขอ้างอิง และการอธิบายเหตุผล โดยแบบสัมภาษณ์จะประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แรงผลักดันจากภายในขององค์กรที่มีส่วนช่วยให้เป้าหมายสำเร็จ

ส่วนที่ 2 แรงผลักดันจากภายนอกที่มีผลต่อองค์กรในการบรรลุเป้าหมาย

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดในส่วนของคำแนะนำ

บริษัท และรายชื่อผู้บริหารองค์กรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยในครั้งนี้

ระดับกลางน้ำ: บริษัท สหวิริยาพาณิชย์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด ในเครือสหวิริยา กรุ๊ป

สัมภาษณ์ คุณमितซูร์ คุราฮาชิ

ตำแหน่ง รองกรรมการผู้จัดการใหญ่

ระดับกลางน้ำ/ปลายน้ำ: บริษัท เอ็นเอส บลูสโคป (ประเทศไทย) จำกัด

สัมภาษณ์ คุณสมเกียรติ ปินตาธรรม

ตำแหน่ง ประธานบริษัท เอ็นเอส บลูสโคป (ประเทศไทย)

ระดับปลายน้ำ: บริษัท เฟมัสสตีลเว็คส์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ

สัมภาษณ์ คุณภัทรพล บัตรสมบูรณ์

ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ

บริษัท ประมวลสินสตีล จำกัด

สัมภาษณ์ คุณชลิต ครองสิน

ตำแหน่ง ประธานกรรมการเครือประมวลสิน กรุ๊ป

ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับบริษัทต่าง ๆ ที่เข้าข่าย โดยการติดต่อนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ โดยตรงกับผู้ที่ให้สัมภาษณ์ผ่านการแนะนำจากผู้ใหญ่ในวงการเหล็ก

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารองค์กรแต่ละองค์กร ตามวันเวลาที่ได้นัดหมาย โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างจากกรอบแนวคิดการวิจัย และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้กำหนดการวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยการแยกแยะแจกแจงเนื้อหา หรือแนวคิดที่ปรากฏในตำรา หนังสือ เอกสาร ข่าวสาร สื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงบทสัมภาษณ์ที่ทางผู้วิจัยได้กำหนดองค์กร และผู้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่กำหนดนโยบาย และเป็นผู้มีพลังในการผลักดันองค์กรให้ทำอุตสาหกรรมสีเขียวได้สำเร็จ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมโยงระหว่างการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัญหาการบริหารจัดการเพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทย นำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน มีดังนี้ 1) บุคลากรในองค์กรยังขาดความรู้ความเข้าใจ และผลประโยชน์ในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างแท้จริง 2) การปรับตัวเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวใช้ทุนสูงในการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจัยนี้ทำให้องค์กรในหลายองค์กรเลือกที่จะไม่ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง 3) หากผู้บริหารไม่ได้ลงมือทำด้วยตนเอง ทำให้บุคลากรไม่เกิดการตื่นตัว และไม่สามัคคีในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ และ 4) เครื่องจักรของภาคอุตสาหกรรมเหล็กมีขนาดใหญ่และเป็นเครื่องจักรแบบต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถที่จะปรับเปลี่ยนส่วนใดส่วนหนึ่งของเครื่องจักรในการทำให้ขั้นตอนการผลิตเป็นสีเขียวได้ ซึ่งการจะปรับตัวเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวจะต้องทำการเปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ทั้งหมด

อุปสรรคการบริหารจัดการเพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหล็กไทยนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืนพบว่า 1) อุตสาหกรรมสีเขียวต้องใช้ทุนสูงในการเปลี่ยนแปลง ทำให้องค์กรไม่มีการตื่นตัวที่จะปรับตัวหากไม่คุ้มทุน 2) การสนับสนุนจากภาครัฐในการผลักดันอุตสาหกรรมเหล็กสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวยังมีไม่มีเพียงพอและ 3) ในปัจจุบันผู้บริโภคในกลุ่มที่ใช้เหล็กยังไม่ได้มีความตื่นตัวต่อความจำเป็นต้องใช้สินค้าเหล็กที่มาจากองค์กรที่เป็นสีเขียวอย่างแท้จริงทำให้อุตสาหกรรมเหล็กมองว่าการเข้าร่วมเป็นอุตสาหกรรมเหล็กยังไม่ได้ส่งผลให้มีความได้เปรียบทางการแข่งขันเท่าที่ควร ปัจจัยที่มีผลต่อการนำหลักการอุตสาหกรรมสีเขียวมาใช้ เพื่อสร้างความยั่งยืนได้ว่าผลการศึกษการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้บริหารของบริษัททั้ง 5 องค์กรและผู้เชี่ยวชาญทางด้านอุตสาหกรรมจำนวน 60 ท่านที่ตอบคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามที่จะแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะการจัดการของบริษัทที่จะนำพาองค์กรไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวโดยวิเคราะห์จากตัวแปรหลักในด้านมิติทั้ง 4 มิติ ได้แก่

1. มุมมองทางการเงิน ประกอบไปด้วย การลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม ผลประกอบการองค์กร เศรษฐกิจและการเงินทางภาพรวมขององค์กร และสิทธิประโยชน์การเงินและภาษีที่องค์กรพึงได้รับ

2. มุมมองทางด้านกระบวนการจัดการภายใน กระบวนการจัดการภายในผู้ประกอบการในทุกองค์กรต่างเล็งเห็นถึงความสำคัญมาเป็นอันดับต้น ๆ เนื่องจากผู้บริหารต่างมองว่าหากจะให้โครงการ หรือนโยบายใดนโยบายหนึ่งประสบผลสำเร็จและมีความยั่งยืนได้นั้นย่อมมาจากความร่วมมือของบุคลากรภายในมาเป็นอันดับต้น ๆ ซึ่งกระบวนการจัดการภายในจะรวมถึง 1) การมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในองค์กร 2) ภาวะผู้นำ และการสนับสนุนจากผู้นำระดับปฏิบัติ 3) ด้านระบบการผลิตและเทคโนโลยีสีเขียว 4) นโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจน

3. มุมมองทางด้านลูกค้า และสังคม ผู้ประกอบการมองว่าลูกค้าหรือผู้บริโภคในปัจจุบันมีความตื่นตัวในเรื่องการรักษาสภาพแวดล้อมและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมีการเติบโตมากยิ่งขึ้นส่งผลให้สังคมมีผลตอบรับต่อสินค้า หรือวัตถุดิบที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างก้าวกระโดด และมียอดขายที่เติบโตมากยิ่งขึ้น

4. มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโต ผู้ประกอบการมองว่าการมอบความรู้ในเรื่องของการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวให้แก่บุคลากรในองค์กรนั้นจะสามารถทำให้บุคลากรในองค์กรได้เข้าใจถึงการรักษาสีสิ่งแวดล้อมอย่างลึกซึ้ง และเป็นการกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน และการใช้ชีวิตประจำวันในการรักษาสิ่งแวดล้อม

แนวทางการปฏิบัติเพื่อนำอุตสาหกรรมหลักไทยไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน พบว่าอุตสาหกรรมสีเขียวภายในองค์กรโดยต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน จัดทำระบบมาตรฐานการรักษาสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานอุตสาหกรรมไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนสังคมรอบข้างอุตสาหกรรมและผู้บริโภคมีการควบคุมกำกับที่ดีและต่อเนื่องเป็นจริงที่ส่งผลต่อความสำเร็จของห่วงโซ่อุปทานสอดคล้องกับทฤษฎีกลยุทธ์น้ำสีเขียว (Green Ocean Strategy) และแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (Corporation Social Responsibility: CSR) มุมมองทางด้านกระบวนการจัดการภายในนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมากและตัวแปรทางด้านนโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจนนั้นมีค่าเห็นด้วยมากที่สุดพร้อมพบว่าองค์กรควรมีนโยบายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและองค์กรควรมีแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว มุมมองทางด้านกระบวนการจัดการภายในนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และ นโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจนพร้อมพบว่าองค์กรควรมีนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และ องค์กรควรมีแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวพร้อมพบว่าอุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มุมมองทางด้านกระบวนการจัดการภายในนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและนโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจน พร้อมพบว่าองค์กรควรมีนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นอุตสาหกรรม

สีเขียว และองค์กรควรมีแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว มุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวพร้อมพบว่าอุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มองทางด้านการเงินนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมพบว่าองค์กรควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

แนวทางการปฏิบัติเพื่อนำอุตสาหกรรมเหล็กไทยไปสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน พบว่าลูกค้าต้องการสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มากขึ้น ซึ่งการปรับเปลี่ยนองค์กร รวมถึงกระบวนการผลิตให้เป็นสีเขียว นั้น จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น และความมั่นใจ และความคุ้มค่าให้แก่ลูกค้าได้เป็นอย่างดีการจําแนกนโยบายขององค์กรให้ลูกค้าทราบ เช่นการเปลี่ยนแปลงทิบห่อ อีกทั้งยังต้องขอความร่วมมือ การสนับสนุนจากลูกค้าในการซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาประเทศไปพร้อมกัน อีกทั้งในปัจจุบันเทรนของตลาดยังไปในทิศทางการผลิต การใช้สินค้าที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวพร้อมพบว่าอุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มุมมองทางด้านการเงินนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมพร้อมพบว่าองค์กรควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มุมมองทางด้านการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวพร้อมพบว่าอุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคมนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว และชุมชนและสังคมรอบข้างที่มีผลผลักดันให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงพร้อมพบว่าองค์กรควรเข้าร่วมในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคม มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคมนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและชุมชนและสังคมรอบข้างที่มีผลผลักดันให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงพร้อมพบว่าองค์กรควรเข้าร่วมในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืน มีอภิปรายผลการวิจัยตามรายมิติแต่ละด้านดังนี้

มิติที่ 1 มุมมองทางด้านการเงิน ผู้เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทยได้ให้ข้อมูลดังตารางมีผลว่า มุมมองทางด้านการเงินนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก ด้านการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมนั้นมีค่าเห็นด้วยมาก พบว่าองค์กรควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด มุมมอง

ทางการเงินนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวและการลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมพร้อมพบว่าองค์กรควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Prapakornwimon (2009) ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (Corporation Social Responsibility: CSR) ในความคิดเห็นเกี่ยวกับการเป็นองค์กรสีเขียวมีส่วนได้ส่วนสำคัญ หรือข้อได้เปรียบใน “การทำการตลาด” พบว่าองค์กรควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะทำงานที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tiamsuwan (2012)

มิติที่ 2 มุมมองทางด้านการบริหารจัดการภายใน ผู้เชี่ยวชาญอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทยได้ให้ข้อมูลดังตารางมีผลว่า มุมมองทางด้านการบริหารจัดการภายในนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปรทางด้านนโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจนนั้นมีค่าเห็นด้วยมากที่สุด พร้อมพบว่า องค์กรควรมีนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด และองค์กรควรมีแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด มุมมองทางด้านการบริหารจัดการภายในนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปรทางด้านนโยบายและแผนปฏิบัติที่ชัดเจนนั้นมีค่าเห็นด้วยมากที่สุด พร้อมพบว่า องค์กรควรมีนโยบาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายในการมีความรับผิดชอบต่อสังคม และเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุดและองค์กรควรมีแผนปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุดสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Tangtrakulsombat (2011) เช่น การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นั้นมีความสำคัญมากที่สุดในการรองรับอุตสาหกรรมสีเขียวโดยเน้นทีมงานที่มีความเป็นอยู่ที่ดี มีความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเจ้าของในกิจการให้เป็นที่ยอมรับของสังคมรอบข้าง มีภาพลักษณ์และภาพพจน์ที่ดีเน้นทีมงานทุกระดับชั้นตั้งแต่คนงานถึงผู้บริหารระดับสูงเป็นไปตามทฤษฎีของการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) และระบบประสานงาน (Coordinating System)

มิติที่ 3 มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคม มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคมนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และ ตัวแปรทางด้านชุมชนและสังคมรอบข้างที่มีผลผลักดันให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นมีค่าเห็นด้วยมากที่สุด พร้อมพบว่า องค์กรควรเข้าร่วมในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคมที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด มุมมองทางด้านลูกค้าและสังคมนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปรทางด้านชุมชนและสังคมรอบข้างที่มีผลผลักดันให้องค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นมีค่าเห็นด้วยมากที่สุดพร้อมพบว่า องค์กรควรเข้าร่วมในการเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อสังคมที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tangtrakulsombat (2011)

มิติที่ 4 มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโต มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมเหล็กไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปร

ทางด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวมีค่าเห็นด้วยมากที่สุดพร้อมพบว่า อุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปรทางด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวมีค่าเห็นด้วยมากที่สุด พร้อมพบว่า อุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Khamhome (2014) มุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโตนั้นมีผลต่อรูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวในระดับที่มีค่าเห็นด้วยมาก และตัวแปรทางด้านค่านิยมและวัฒนธรรมสีเขียวมีค่าเห็นด้วยมากที่สุด พร้อมพบว่า อุตสาหกรรมสีเขียวเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีค่าเห็นด้วยมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prapakornwimon (2009)

สรุป

รูปแบบการจัดการอุตสาหกรรมหลักไทยสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างยั่งยืนในมุมมองทั้ง 4 มุมมองพบว่าทั้ง 4 ด้านมีผลดังนี้ ความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรที่มีต่อนโยบายในการทำอุตสาหกรรมสีเขียวขององค์กรพบว่ามุมมองทางด้านกระบวนการจัดการภายใน มาอันดับที่ 1 รองลงมาได้แก่มุมมองด้านลูกค้าและสังคม และ มุมมองด้านการเงินและอันดับสุดท้ายมุมมองทางการเรียนรู้และการเติบโต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอจากการวิจัย

1.1 อุตสาหกรรมหลักในไทยที่ยึดมั่นในการปรับปรุงกระบวนการผลิต และการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประกอบกิจการที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อมพร้อมกับการยึดมั่น ในการประกอบกิจการด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กรตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน อุตสาหกรรมสีเขียวที่ตั้งอยู่บน 2 เสาหลัก 1) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 2) การพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 รัฐควรส่งเสริม และสนับสนุนภาคเอกชนในการปรับตัวเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว โดยจัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา และอบรม เพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง

1.3 รัฐควรพิจารณา ร่วมกับกรมอุตสาหกรรม สถาบันหลักหรือเชิญผู้ประกอบการหลักมาร่วมในการจัดตั้งหลักสูตร โดยการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อการฝึกอบรมในการปรับตัวเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียว พร้อมทั้งให้สิทธิพิเศษแก่องค์กรที่ผ่านการอบรมจากหน่วยงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมให้ผู้บริโภคนิยมสินค้าสีเขียว โดยการสร้างการรับรู้ถึงข้อดีของการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมร่วมกับสถาบันการศึกษา ชุมชน และกรมอุตสาหกรรม ผลักดันกองทุนสนับสนุนการ

พัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียว และส่งเสริมสิทธิประโยชน์เพื่อเพิ่มแรงจูงใจ เช่น การส่งเสริมการลงทุนเป็นกรณีพิเศษ สิทธิประโยชน์การลงทุนและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ปรับปรุงเงื่อนไขในการประกอบกิจการ โรงงาน และผลิตภัณฑ์กฎหมายภาษีสิ่งแวดล้อม และกฎหมายอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จในการปรับตัวเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวได้นั้นต้องมีการวางนโยบายอย่างชัดเจน พร้อมกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการทำ TQM ให้ชัดเจนเพื่อนำไปจัดทำเป็น วิสัยทัศน์ (Mission) และ พันธกิจ (Mission) และให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

2.2 องค์กรควรมีการจัดตั้งแผนก หรือทีมงานที่ทำหน้าที่ในการพัฒนาและวิจัย Research and Development (R&D) เพื่อพัฒนาและวิจัยผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า

2.3 องค์กรควรจัดให้มีการซ่อมบำรุง (Maintenance) เครื่องจักรอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจจะกำหนดเป็นช่วงเวลาในการทำการซ่อมบำรุงรายปี

2.4 องค์กรควรจัดทำแผนการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานอย่างสม่ำเสมอ และเพียงพอ เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันกับองค์กร

References

- Department of Industrial Works. (2018). *Steel industry overview*. Retrieved May 3, 2019, from http://www2.diw.go.th/I_Standard/Web/pane_files/Industry23.asp
- Department of International Trade Negotiations. (2016). *Project to study the effects of the free-sector supply chain (Industrial products)*. Retrieved June 7, 2019, from www.thaifta.com/thaifta/Home/รายงานการศึกษา/tabid/55/ctl/Details/mid/435/ItemID/8271/Default.aspx
- Khamhome, B. (2014). Factors affecting the decision to join the green industry program of Entrepreneurs in Ubon Ratchathani Province. *Panyapiwat*, 5(special), 92-104.
- Ministry of Industry. (2013). *Factory information*. Ministry of Industry. Retrieved June 7, 2019, from <http://userdb.diw.go.th/results1.asp>
- Ministry of Industry. (2017). *Iron and steel*. Retrieved May 3, 2019, from <http://www.dip.go.th>
- Ministry of Industry. (2017). *Statistic of New Factory*. Department of Industrial Works. Bangkok, Thailand. Retrieved September 23, 2019, from http://userdb.diw.go.th/fac_month/menu.asp.
- Patton, M. Q. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. (2nd ed.). Newbury Park, CA: Sage.

- Prapakornwimon, S. (2009). *Adaptation of Thai industry to green logistics*. (Master's Thesis). Chulalongkorn University. Bangkok.
- Simachokdee, V. (2011). *Development of the quality policy for public administration*. (Doctoral Dissertation). Public Administration Ramkhamhaeng University. Bangkok.
- Tangtrakulsombat, P. (2011). *Adaptation of Thai industry to the green industry project*. Retrieved July 22, 2015, from <http://www.freightmaxad.com/magazine/?p=3669>
- Tiamsuwan, S. (2012). *Factor green industry business of industry in samutsakhon province*. (Master's Thesis). Silpakorn University. Nakhon Pathom.
- Yodprudtikan, P. (2019). *Green Waters Strategy*. Retrieved July 22, 2015, from <https://www.smartsme.co.th/content/228974>